

Силабус курсу

«Виробництво органічної продукції рослинництва»

ступінь вищої освіти – бакалавр
спеціальність – 201 «Агрономія»
освітньо-професійна програма «Агрономія»

Рік навчання: IV, Семестр: VII

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

доктор с.-г. наук Бойко Олег Георгійович

Контактна інформація antin@ukr.net, +380680563773

Опис дисципліни

Дисципліна «Виробництво органічної продукції рослинництва» це підготовка фахівців, здатних управляти виробництвом екологічно безпечних продуктів харчування та кормів для тваринництва за органічної технології, виконувати організацію їх виробництва, знати їх роль в підтримці здоров'я людини, конкурентоспроможності на ринку харчових продуктів, володіти навичками аналізу існуючих тенденцій розвитку фермерських господарств та технології виробництва екологічно безпечної продукції тваринництва та рослинництва різних видів в Україні та світі; опрацювання законодавчих документів України та Європейського Союзу, які регулюють екологічно безпечне виробництво.

Структура курсу

Години (лекц./ практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Принципи та загальні вимоги до органічної системи землеробства	сформувати у студентів поняття системи органічного землеробства.	Тести Поточне опитування
4/2	2. Органічні екосистеми	ознайомитися особливостями органічних екосистем	3 Тести Поточне опитування
4/2	3 Органічні технології..	Ознайомитися особливостями органічних технологій	3 Тести Поточне опитування
6/2	4 Особливості збереження	визначити наявність	Тести

	родючості ґрунту шляхом ведення органічного господарювання.	новоутворень та включень у ґрунті, дати характеристику новоутворенням та включенням різного походження з різних горизонтів ґрунту.	Поточне опитування
3/2	5. Моніторинг навколишнього середовища та його використання під час розробки адаптивних систем.	виявити наявність фізичної, хімічної та фізико-хімічної вбирної здатності ґрунту та механізм протікання реакції обміну, закріплення.	Тести Поточне опитування
6/4	6. Особливості технологій вирощування зернових культур в органічному землеробстві	Ознайомитися з особливостями органічних технологій вирощування зернових культур	Тести Поточне опитування
4/4	7. Технології вирощування зернобобових культур в органічному землеробстві	Ознайомитися з особливостями органічних технологій вирощування зернобобових культур	Тести Поточне опитування
4/4	8. Технології вирощування олійних культур в органічному землеробстві.	особливостями органічних технологій вирощування олійних культур	Тести Поточне опитування
4/2	9 Стандарти виробництва, переробки, маркування та збуту органічної продукції.	ознайомитися з вимогами до органічної продукції	Тести Поточне опитування
2/2	10 Правові аспекти розвитку органічного сільського господарства в Україні.	ознайомитись з правовими аспектами «органіки» в Україні.	Тести Поточне опитування

Літературні джерела

1. Амонс С.Е. Біологічний захист рослин в системі органічного землеробства. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. №25. С. 167–183.
2. Гончарук І.В., Ковальчук С.Я., Цицюра Я.Г., Лутковська С.М. Динамічні процеси розвитку органічного виробництва в Україні. Монографія. ВНАУ. Вінниця: Твори, 2020. 472 с.
3. Амонс С.Е. Стан та перспективи розвитку виробництва органічної продукції в Україні. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 22. С. 221–236.

4. Сальнікова А.В., Макаренко Н.А. До питання перспектив і проблем органічного виробництва сільськогосподарської продукції в Україні. *Наукові доповіді НУБіП України*. 2021. № 6 (94). С. 1–16. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi2021.06.004>.
5. Казанджі А.В. Стратегічні вектори розвитку ринку органічної продукції України. *Інтелект XXI*. № 1. 2018. С. 72–76.
6. Bazaluk O., Yatsenko O., Zakharchuk O. et al Dynamic Development of the Global Organic Food Market and Opportunities for Ukraine. *Sustainability*. 2020, Vol. 12, Iss. 17. Article 6963. P. 1–19. DOI: <https://doi.org/10.3390/su12176963>.
7. Гудзь В. П. Адаптивні системи землеробства: підручник / В. П. Гудзь, І. А. Шувар, А. В. Юник, І.П. Рихлівський, Ю. Г. Міщенко. К.: „Центр учбової літератури”. 2-є вид. перероб. та доп., 2014. 336 с.
8. Шувар І. А. Еколого-герботогічний моніторинг і прогноз в агроценозах: Навч. посібник; За ред. І. А. Шувара / І.А. Шувар, В. П. Гудзь, А. М. Шувар, О.П. Крушинський, І.О. Корчинський, І.Б. Мазур, О.М. Андрушко, Н.І. Мойш. Львів: НВФ „Українські технології”, 2011. 208с.
9. Кобець М.І. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку / [Електронний ресурс] /М.І. Кобець // Проект аграрна політика для людського розвитку. Режим доступу: http://www.undp.org.ua/agro/pub/ua/P2004_01_051_04.pdf.
10. Клітна М.Р. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні [Електронний ресурс] / М.Р. Клітна, І.А. Брижань // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2525>.
11. Петриченко В.Ф. Наукове забезпечення та перспективи органічного землеробства в Україні /В.Ф. Петриченко, В.Ф. Камінський //Поєднання науки, освіти, практичного виробництва і реалізації якісної органічної продукції (Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 26 червня 2013 р., Київ-Іллінці). К.: ФОП «А.І. Каштелянов», 2013. С. 5–15.
12. Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні: монографія / за ред. д-ра с.-г. наук, проф., акад. НААН Я.М. Гадзала, д-ра с.-г. наук, проф., чл.-кор. НААН В.Ф. Камінського. К.: Аграрна наука, 2016. 592 с.
13. Томашевська О.А. Органічне виробництво в світі: реалії та перспективи // Інноваційна економіка. 2013. № 6. С. 161–164.
14. Трибель С.О. Стратегічні культури / С.О. Трибель, С.В. Ретьман, О.І. Борзих, О.О. Стригун. За редакцію С.О. Трибеля. К.: Фенікс, Колобіг, 2012. 368 с.
15. Шувар І. А. Виробництво і використання органічних добрив: монографія / І.А. Шувар, О.М. Бунчак, В.М. Сендецький, О.Б. Тимофійчук, В.С. Гнидюк, Л.В. Центилю, О.М. Бахмат., Н.М. Колісник, Б.В. Тимофійчук, О.В. Лозова; За заг. ред. І. А. Шувара. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. 596с.
16. Шувар І.А. Наукові основи сівозмін інтенсивно-екологічного землеробства / І.А. Шувар. Львів: Каменярь, 2011. 224 с.17.
17. Волкогон В.В. Біологічні аспекти адаптивних систем землеробства. Адаптивні системи землеробства і сучасних агротехнологій – основа

раціонального землекористування, збереження і відтворення родючості ґрунтів. К.: ВП «Едельвейс», 2013. С. 95–107.

18. Господаренко Г.М. Удобрення сільськогосподарських культур. К.: Вища школа, 2010. 348 с.

19. Сидерація в технологіях сучасного землеробства: науково-виробниче видання (монографія) / [Шувар І.А., Роїк М.В., Іванишин В.В., Сендецький В.М., Центило Л.В. та ін.]; за заг. ред. І.А. Шуvara, М.В. Роїка. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2016. 182 с.

20. Продуктивність ячменю ярого і картоплі в агроценозах західного Лісостепу України : монографія / І. А. Шувар, Г. М. Корпіта, А. В. Юник. Львів : Сполом, 2019. – 148 с.

21. Іванишин В. В. Біологізація землеробства в Україні: реалії та перспективи / науково-виробниче видання; за заг. ред. В. В. Іванишина та І. А. Шуvara / В. В. Іванишин, М. В. Роїк, І. А. Шувар, Л. В. Центило, В. М. Сендецький, О. М. Бунчак, Н. М. Колісник та ін. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. 284 с.

22. Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 3. Львів: Видав. компанія «АРС», 2013. 272 с.

23. Закон України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/425-18>.

24. Концепція розвитку органічного землеробства в Україні до 2020 року / [О.І. Шку- ратов, О.І. Дребот, В.А. Чудовська та ін.]. К.: ТОВ «Екоінвестком», 2014. 16 с.

25. Культура сидерації. Наукові основи ефективного застосування зелених добрив у господарствах різних форм власності / за ред. В.Ф. Камінського, Е.Г. Дегодюка, С.Е. Дегодюк, О.А. Літвінова та ін. К.: Аграр. наука, 2013. 80 с.

27. Методичні рекомендації з основ органічного землеробства для фермерів (до-свід ПП «Агроекологія»). Полтава, 2013. 60 с.

28. Подолінський О.С. Біодинаміка – землеробство майбутнього. К.: Софія-А, 2006. 64 с.

29. Петриченко В.Ф., В.Ф. Камінський. Наукове забезпечення органічного виробництва / Поєднання науки, освіти, практичного виробництва і реалізація якісної органічної продукції: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 26 червня 2013 р. Київ–Іллінці, 2013. С. 3–24.

30. Сайко В.Ф., Бойко П.І. Сівозміни в землеробстві України. К.: Аграр. наука, 2002. 147 с.

31. Семак Б.Б., Барна М.Ю., Демкевич Л.І. Вітчизняний ринок лікарської рослинної сировини: проблеми і вирішення. *Науковий вісн. НЛТУ України*. 2011. Вип. 21.1. С. 264–268.

32. Гаврилов С.О., Блажевич Л.Ю., Мартинюк Н.І. Фітоценотична стійкість змішаних посівів як елемента органічного землеробства. Органічне виробництво і продовольча безпека. Житомир: Полісся, 2013. С. 377–380.

33. Гриник І.В. Кондратенко П.В. Наукові системи організації вирощування продукції органічного садівництва. *Вісн. аграр. науки.* 2014. № 10. С.17-21.

34. Дегодюк Е.Г. Адаптація органічного землеробства до ґрунтово-кліматичних умов України /[Е.Г. Дегодюк, М.М. Проненко, С.З. Гуральчук та ін.]. Поєднання науки, освіти, практичного виробництва і реалізації якісної органічної продукції (Матеріали ІV Міжнар. наук.-практ. конф., 26 червня 2013 р. Київ – Іллінці). К.: ФОП «А.І. Каштелянов», 2013. С. 31–38.

35. Закон України «Про карантин рослин» № 674 – ІV від 3 квітня 2003 року.

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (–10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Дотримання академічної доброчесності студентами передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. За порушення академічної доброчесності передбачене повторне проходження оцінювання.

● **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (тренінги, КППЗ)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)
20 %	20 %	20 %	40 %
Усне опитування під час занять (5 тем) – 5 балів за тему – макс. 25 балів; Модульна контрольна робота – макс. 75 балів	Усне опитування під час занять (5 тем) – 5 балів за тему – макс. 25 балів; Модульна контрольна робота – макс. 75 балів	Участь у тренінгах – макс. 20 балів. Підготовка КППЗ – макс. 60 балів. Захист КППЗ – макс. 20 балів.	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – макс 20 балів. Теоретичне питання (1) – макс 20 балів. Практичні завдання (2) – макс 60 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом